

KULTURNÍ KALENDÁŘ města Hranic

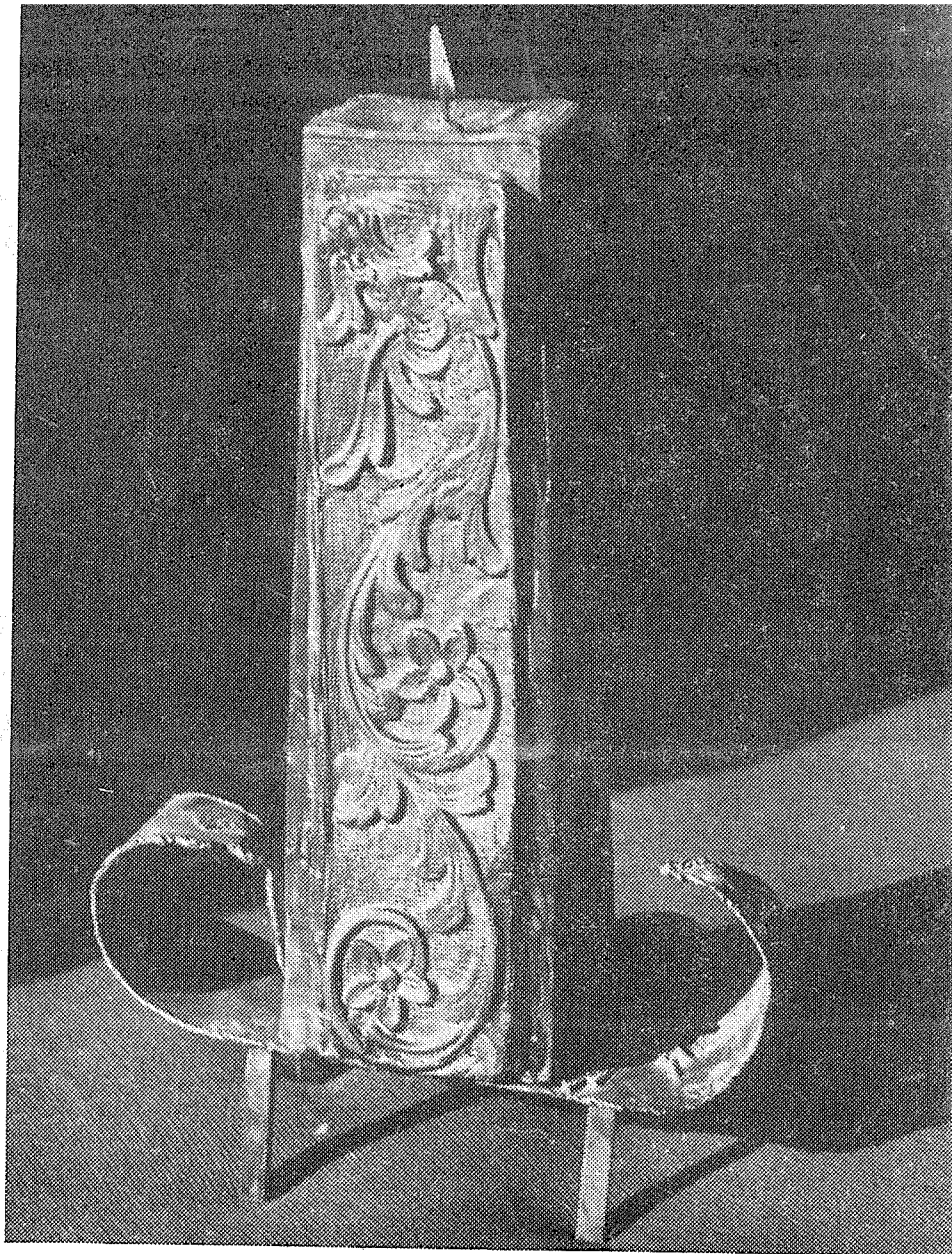

Foto: dr. Jiří MUSIOL

PROSINEC 1968

PF 1969

Vážení přátelé,

Já nevím, jak vám, ale mně se ten rok 1968 zdál hrozně krátký. Tak krátký, že jsem se ani nenadála a je zde poslední měsíc roku, měsíc, který je už tradičně věnováván rekapitulaci toho, co jsme dokázali v uplynulém roce realizovat a co se nám nepodařilo. A řekněme si po pravdě, že málokterý rok si charakterem svého průběhu vysloužil tolik přívlastků, epitet a přídomek, jako právě tento. Prožili jsme bezesporu všichni mnoho a škála našich prožitků byla bohatá; od těch nejradostnějších až po ty nejméně příjemné. Možná, že by mnohý z nás rád opravil i něco z toho, co v průběhu roku udělal, když dnes, s odstupem času, posuzuje vývoj událostí. Ale čas se, bohužel, nevrací zpět, čas jde dál a s ním přicházejí nově a nově události a problémy, které musíme řešit opět v jiných podmínkách, za jiných situací.

Ale promiňte mi, vážení přátelé, tu úvahu na počátku krátkého článku, který měl být koncipován spíše jako blahopřání k novému roku 1969 všem těm, kteří čtou Kulturní kalendář města Hranic, všem, kteří navštěvují kulturní a společenské akce, jež tento měsíčník propaguje.

Dovolte mi tedy, abych vám všem popřála do nového roku 1969 hodně zdraví a osobní spokojenosti, hodně dobré pohody v rodinách, úspěchy na pracovištích a další příjemné věci, které se v takových případech pravají. Dále ovšem pokládám za důležité popřát vám, aby se v Hranicích uskutečnila opět řada dobrých kulturních pořadů, abyste z nich měli pěkné a trvalé umělecké zážitky. A na konec vám, vážení přátelé přeji, abychom to dobře, co se projevilo ve vývoji naší společnosti od ledna 1968, dokázali přenést i do roku 1969. K tomu vám přeji hodně životní aktivity, trpělivosti a vytrvalosti, tedy vlastnosti, bez nichž by zřejmě toto přání, jak se lidově říká, nevyšlo.

Tak tedy, hodně štěstí, přátelé!

Za kulturní pracovníky města Hranic
VĚRA ŠROMOVÁ

Ta první je ze šuplíku, aneb

MILENKA SMRT

Vím, těžko se mi vstává,
v ruce však stále držím meč,
uhni se z cesty smrti popelavá,
dnes jsem ještě života milenec.

Ach, říkej cokoliv,
já se ti stejně budu smát,
co jiné trápi, mě nebolí,
co jiní prokleli, já umím milovat.

Říkáš mi blázne?
Tím mě i lidé zvou.
Oni ctí, co je prázdné,
já vítězím však myšlenkou.

Ted' mluvíš o kavernách?
Ty nejsou velkým zlem,
ty vyhrál jsem sí v hernách
a na postelích žen,

a řeknu ti ubohá,
co největší je krása?
Co dostali jsme od Boha?
Duši? — Ne, kus masa.

A z toho masa rvem,
muž z ženy, žena z muže,
a žijem svým neřestem,
jeden líp a druhý hůře.

Nač čekáš ještě?
Že se mnou chceš jít spát?
Že věčně mladinké jsi děvče
a umíš milovat?

Ach krásná, krásná nad ženy,
spát s tebou vskutku šilená je krása.
Dnes poprvé jsem zraněný
od ženského masa.

Ta druhá je také ze šuplíku, aneb

NEMÁM SILY UŽ ...

Co jsem včera byl
a co jsem dnes?
Jak slzy nemají téci,
když do prachu jsem pad
a nemám síly už,
začít znova. Znova.

Mně chybí lásky slova
a pevné ruky stisk
a něžné políbení.
Políbek bych ti vtisk,
ale sil již není. Není.

Mně srdce umírá
a pomalu i duše.

Ta třetí není ze šuplíku, aneb

TAK MÁLO TĚ ZNÁM ...

Tak málo Tě znám
a přece Tě miluji.
Nevím kdo jsi,
ni neznám jméno Tvoje,
nevím, zda pravdou jsi,
či pouhým snem.

Jdu sám
a ůsměv Tvůj
vábí kroky moje.

Nejvroucnější láskou chci Tě milovat,
chci žít a snít,
chci žár Ti svojích tepen dát.

Přijmi lásku mou,
přijmi ji a budem spolu snít,
vždyť dar to Tvého Slávka,
který přišel a nechce již odejít.

VZPOMÍNÁME NEJSTARŠÍHO HRANICKÉHO NÁRODNÍHO PRACOVNÍKA

Dne 5. října 1968 zemřel v Brně ve věku 93 let vrchní magistrátní ředitel František Janík. V dubnovém a květnovém Kulturním kalendáři minulého roku jsme přinesli jeho vzpomínky na léta 1904—1909, kdy František Janík působil v Hranicích jako první český městský tajemník. Pan Janík přes svůj vysoký věk byl stále duševně neobyčejně čilý, jak o tom svědčí i jeho další vzpomínka, kterou zaslal nedávno a v níž vypravuje o vzniku hranického muzea. Uveřejněním této vzpomínky uctíváme památku tohoto národního a kulturního pracovníka, který byl do nedávna jedním z mála živých pamětníků událostí v Hranicích před šedesáti lety. Čest jeho památce!

František JANÍK

PRVNÍ EXPONÁTY HRANICKÉHO MUZEA

V práci mne často vyrušovali, zvyklí na mou ochotu, četní mužáci z valašských obcí, žádající buď peněžité podpory nebo jiné nutné potřeby (hlavně obuv) na účet svých domovských obcí. Býval jsem často pohnut zbídačeným jejich stavem a ve svém lidském a sociálním citění jsem osoby zvláště nečisté a vyhladovělé umístoval v nemocnici jako její správce (tenkrát malé, asi o 80 lůžkách a zřídka plně obsazené), aby se tam očistily a staly se schopnými další cesty a práce. Rozbitou a opuštěnou obuv jsem nechával opravit pro další potřeby. Když byla jednou zásoba vyčerpána, upozornil mne zřízenec, že nedávno odnesl nějaké staré škráby na půdu. Sám jsem na ni vyhoupl a při té příležitosti jsem všechny kouty prošmejdil. V jednom rohu jsem objevil několik praotců obuvi, ale současně jsme nahmatal pod krovem tuhý papír, který jsem opatrně vytáhl a po odstranění plesniviny jsem byl překvapen starým dekretem, důležitým dokumentem, kterým jsem učinil základ pro sbírku dalších památkových předmětů. A měl jsem štěstí: Brzo jsem objevil v kteréési rodině nádobu se značkou hranické keramické výroby, která se prý nacházela kdysi v ulici nyní 1. máje. Potom mně jeden mužík, kterému jsem poskytl starý havelok, daroval starý kancionálek, jež jsem přisuzoval hodnotu a prohlásil jsem mu, že jej dám do muzea, ačkoliv jsme žádné neměli. Mužík nato projevil ochotu, že mi ještě nějaký přinese, poněvadž je jich prý na Valašsku dost. A opravdu mi za několik dnů přinesl dva kancionálky za nepatrný obnos. A tu vznikl ve mně úmysl založit v městě muzeum, za kterýmžto účelem jsem vyzval občanstvo, aby mně nosilo památné věci. Výzva měla úspěch. Za krátkou dobu jsem měl v kanceláři množství předmětů, jež bylo záhodno zkoumat, zříditi kroužek zájemců a opatřit vhodnou místnost, kterou městská rada povolila ve škole naproti faře. Událost tato se rozhlásila také na Valašsku, odkud jsem býval potom denně obležen mužíky s balíky kancionálů, přičemž se tu ukázali chlapíci i jako dobří obchodníci. Proto jsem začal být opatrnější. Dokonce jsme museli návštěvy toho druhu vůbec zarazit, poněvadž se nám do úřadu nasadilo nesnesitelné množství kancionálek vyřadili a jiným muzejím předali, myslím, že na dosavadním místě ještě i dnes některé odpočívají. Památnými tu zůstanou staré škráby, které vedly k objevení dokumentu pro založení muzea, což mne uklidnilo i při výtkách, že jsem ochotu k valašským mužíkům přeháněl.

K vyprávění Františka Janíka dvě poznámky:

Výrobná hranická ditrichštejské keramiky byla v provozu v letech 1783—1805 v býv. Světlíkově dvoře na rohu ulice 1. máje a ulice Světlíkovy, nyní Šmeralovy.

Hranické muzeum bylo slavnostně otevřeno dne 5 července 1905 ve svátek slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Uvádíme úryvek z článku, který o této slavnosti přinesl hranický týdeník Hlas z Pobečví (roč. VIII., č. 27 ze dne 8. července 1905): „... Předseda kurator'a, lékárník Kaulfus v delší řeči položil důraz na význam kultury slovanské, jejíž nositelé byli sv. Cyril a Metoděj... a odevzdal sbírky v majetek města a požádal pana starostu za otevření. Týž děkoval kuratoriu za jeho přičinění, s díkem přijal muzeum ve správu města. Muzeum překvapuje množstvím předmětů, sebraných v době poměrně velmi krátké a vzorným uspořádáním.“

LN

Aktivita hranického JUNÁKA

V rámsí akce Služba vlasti vysadili hraničtí Junáci strom republiky na Školním náměstí, alej topolů u sídliště kpt. Jaroše, vyčistili a uklidili mauzoleum na vojenském hřbitově a pomohli při úklidu hřbitova I oddíl Junáka dojíždí na lesní brigády do polejí Kovářov. Vracenou chatu v junácké rezervaci v Oborách připravila k lepšímu využití mladší družina Old skautů a této chaty bylo již použito k výcviku družin a oddílů. Dům dětí a mládeže poskytl I. a V. oddílu Junáků jednak místnost, jednak prostor k vybudování 2 klubovních místností. I. oddíl junácký si zhotovil v klubovně krb a celou místnost po úpravě vyzdobil. Ostatní oddíly ukončily podzimní sezónu vycházek do přírody a věnují se práci v klubovnách stabilních i provizorních.

Na památku zesnulých příslušníků Junáka byly v den 1. listopadu položeny vzpomínkové kytičky na jejich hroby.

Činovníci zpracovali své připomínky k III. junáckému sněmu, kde se bude jednat o konečné fázi výchovy v nových poměrech. Z hranického okrsku odjelo 5 delegátů na tento sněm do Prahy, který se konal od 22. do 24. listopadu 1968.

Instruktorský sbor hranického střediska organizuje pro výchovu a zdokonalení rádců II rádcovský kurs. Tento se bude pořádat každé pondělí s teoretickým programem a praxe se bude provádět v rezervaci v Oborách. Přednášet budou staří zkušení činovníci.

Na prosinec připravují oddíly besídku s veselým programem a pro dospělé připraví středisko seznamovací večer s programem.

Akela

DEMENTI

„Pravda o LUT v JKP“

Pane řediteli Václave Škapo! Listopadový kulturní kalendář byl potěšen Vašimi slovy v článku s názvem „Pravda o LUT v JKP“. Jednotlivé statě Vašeho článku mají být, soudě podle nadpisu, pravdou. I přes pečlivé prostudování článku jsme však mohli konstatovat, že výstižnější název by snad byl „Polopravdy o LUT v JKP“. To je však věc názoru a proto nám dovolte se k některým těm Vaším pravdám vyjádřit.

Na rozdíl od úvodu Vašeho článku, kde vzpomínáte na Jana Neruda a jeho fejeton „Kam s ním“ nebo Karla Čapka jeho mistrovské kurzívy, přičemž se čtenáři omlouváte, že nejste ani jedním nebo druhým, jsme my tomu velice rádi, protože kdyby tito velcí spisovatelé napsali skutečnou pravdu o LUT v JKP, určitě bychom jim věřili, protože by to byla skutečná pravda.

Však k věci. Naše informace a pravdy nejsou získány u sklenky jiskřivého moku ve společnosti jedné paní, která povídala, ale skutečnými událostmi, se kterými jsme se během Vašeho vedení v JKP setkali.

1. 26. března 1968 byla uskutečněna konference JKP, na kterou nebyli vůbec pozváni vedoucí jednotlivých kroužků LUT, které v JKP pracovaly. Je pravdou, že se dostavili jednotliví delegáti, které zajišťoval ZV ROH, avšak Vaší povinností bylo pozvat především vedoucí jednotlivých kroužků, aby tito měli veřejně možnost projevit svůj názor na možnosti své práce v JKP za Vašeho vedení, popř. prakticky se k práci své nebo i Vaší vyjádřit. Byl tento čin zaviněn myllem, nedostatečnou znalostí organizování konferencí, nebo to snad byl záměr? Víme dobře, že právě v této době se prakticky rozpadal fotokroužek a s námi hudebníky jste prožil první střetnutí, když jste nechal násilně otevřít naše koše s nástroji, které jste bohužel zapomněl zkontrolovat a co navíc po nedobrovolném zapůjčení jiné hudbě opět převzít a zamknout. Nemluvě o tom, že škody způsobené na nástrojích museli zaplatit ti hudebníci, kteří prakticky na Váš příkaz na nástroje hráli. Vy jste si svoji účast na násilném otevření zdůvodnil svým postavením ředitele JKP, který má právo učinit vše, aby určitý podnik byl zajištěn. Při důsledném a včasném zajišťování uskutečnění tohoto podniku by se tato věc opravdu nemohla přihodit. Nástroje, pane řediteli, jsou však v osobní zodpovědnosti jednotlivých členů a vedoucích souborů, tím logicky za ně ručí a tím mají právo být informováni o jejich zapůjčení — natož touto násilnou formou. Čili hudebníci neprosadili svou, jak o tom píšete.

2. Také jsme jako taneční orchestr jednou začínali. Hráli jsme těm 17—18letým a byla to skutečně ta nejkrásnější muzikantská léta, snad také proto, že nám do toho nemluvil a hlavně se nestaral o zajištění nástrojů někdo hodně starší. Móda se sice změnila, jak píšete ve svém článku, ale jedno je stále stejné. Jestli chce dělat muziku a vůbec jakýkoliv kumšt opravdově a s láskou, musím tomu hodně obětovat a hlavně nemyslet si, že nám spadne všechno do klína. V našem případě to byly hlavně nástroje, které jsme postupně získávali po 10 let regulérní cestou přes ZV ROH Sigma nebo ZK. Neměli jsme v té době tak obratného manipulátora, který se snaží nedostatek nástrojů nahradit tvrzením, že nějací starší hudebníci jim je nechťejí půjčit, aby snad neutrpěla jejich prestiž. Je to velmi slabý argument, v jehož pozadí se spíš skrývá eventuálně ušlý honorář za neuskutečněné vystoupení. Jistě nám dáte za pravdu, že dobrá vůle, se kterou jsme půjčovali el. aparaturu a nástroje těm mladým, přestane být dobrou vůlí, jestliže po každém zapůjčení se musely provádět opravy, abychom mohli hrát. My si vůbec myslíme, že kasty, které jste utvořil, to znamená mladší a starší, je nesmysl, protože hudba rozlišuje jen dobrou a špatnou hudbu, ať ji dělají mladí nebo starší. Je jistě těžké říkat pravdu, avšak ti mladí by si ji jistě zasloužili. Při jednom svém vystoupení v klubu 6. 10. 1968 [Tunel], které jste konferoval a na kterém jste nechal podepisovat Vámi stylizovanou zprávu, která ve své podstatě je ubohým paskvillem skutečností, protože jestli Vy, jako ředitel JKP, necháváte podepisovat, že pletichy těch starších zavinily opožděný začátek vystoupení, za který berete jistě tučný honorář, že jejich vinou nemáte bicí nástroje, aparaturu a že jim závidíme těch 60 procent kvalifikačního příplatku. Tak to je podle nás naprostá nezodpovědnost, protože ti, kteří se pod tuto zprávu podepsali a zaplatili

vstupné, byli zneužití k něčemu, co se rozhodně neslučuje s kladným postojem k LUT v JKP. Navíc jste touto zprávou zatěžoval ZV ROH Sigma, jako by ten měl řešit problémy, za které jste Vy placený.

3. Divadlo písničků, jehož jste Vy konferencíerem a režisérem, má skutečně dobrou úroveň, ovšem jen díky hudbě a zpěvu. Je však důležité vědět, že deseti-tisícová částka, která podle Vašich slov byla tomuto orchestru přidělena, je přesně definovatelná, ale hlavně podložena a činí celkem 4.760,— Kčs včetně částky 1.400,— Kčs, za kterou jste si pořídil oblek pro konferencíera.

Divadlo písničků vystupovalo celkem 15×, z toho dvakrát zdarma, bez honoráře. Vystoupením 1. května na májové veselici a 23. června v letním kině měly se smazat podle Vašeho vyjádření veškeré tzv. dluhy divadla písničků Vzhledem k tomu, že se na obou akcích vybíralo vstupné, pak si myslíme, že jsme si na úhradu těchto nákladů skutečně vydělali. Je zajímavé, že ještě před několika měsíci tento orchestr byl angažován při nejrůznějších příležitostech (estrády, koncerty atd.), byl Vámi vychvalován, hrál 17—18letým, kteří hlavně při soutěži Hledáme nové talenty byli s úrovní spokojeni a nyní, kdy jste na prkna, která znamenají svět, dosadil beat, tento orchestr asi zestárl a již netáhne — nebo je v tom zase honorář? Ve svém článku dále uvádíte, že si vážíte velmi dobré úrovně obou orchestrů, ale zároveň zjišťujete, že na jedno vystoupení orchestru divadla písničků přišlo jen 25 diváků a mnozí prý odešli od pokladny s poznámkou, že chtějí jiný žánr taneční muziky. Pokud si vzpomínáme, bylo to v dubnu ve všední den a v tom čase i jiné podobné podniky byly málo navštíveny. Je to jistě přirozené a nám pochopitelné, jelikož každý má rád něco jiného a pak jedno přísloví říká — sto lidí sto chutí. Chtěli bychom však připomenout, že taneční orchestr hraje na pravidelných odpoledních čajích v sokolovně, kde chodí převážně mládež od 17 let a jen za čtyři neděle v měsíci říjnu navštívilo tyto podniky 1.206 platících posluchačů. Obava, že se občecnstvo ztratilo v papučích u televizorů, je proto naprosto zbytečná.

Každý máme své zkušenosti ve své profesi, Vy jako konferencíer, my jako hudebníci — je otázkou, kdo ve své snaze, dát mladým lidem dobrou zábavu, ale také uměleckou hodnotu, zestárl.

Jako příklad snad poslouží vystoupení orchestru divadla písničků za Vaší konference na oslavách MDŽ 8. března 1968 v sokolovně. Na toto vystoupení si jistě vzpomene hodně pracovníků ze Sigmy, hlavně žen, kterým bylo toto vystoupení věnováno. Nechceme kritizovat uměleckou hodnotu Vašeho konferování, to udělaly za nás ty stovky žen, kterým jste se předvedl, ale věřte, bylo nám jako hudebníkům trapně, když jsme vyslechli názory na Vaše vystoupení.

4. Nevíme přesně, které uniformy má pisatel na mysli. Jestli ty, které dostal dechový soubor před svým zájezdem do NDR a které kompletně zaplatil národní podnik Sigma Hranice, nebo ty, které obdržel taneční orchestr před 10 lety a ve kterých již dnes nemůže hrát a hraje ve svých civilních šatech — mimochodem tyto obleky nám koupil také n. p. Sigma. Ale v každém případě je otázka uniform vzhledem k úrovni hudby podřadná. Jinými slovy je úspěchem beatové skupiny, že ještě před několika nedělemi vůbec nehrála a dnes má již košile od JKP a 60 procent kvalifikačního příplatku. Jistě jsou Vám za tento počinek do začátku vděční. Jak se však k této skutečnosti mají postavit ostatní hudebníci, kteří za letošní a loňský rok neobdrželi žádný hudební nástroj a jejich drobné požadavky jsou zdůvodněny tím, že JKP nemá prostředky a abychom si napřed vydělali a pak měli požadavky. Nebo snad vedení JKP měří staršími a novým jiným metrem? Máme dojem, že v této situaci Vámi zavedená taktika, ať se dva perou, třetí se má dobře, prozatím vychází.

Pane Václave Škapo! Tímto našim názorem na některé Vámi uvedené skutečnosti nechceme zavádět do kulturního kalendáře polemiku o pravdě. Měli jsme jen snahu, aby informovanost čtenářů, po které tak voláte, byla posouzena i z našeho hlediska a necháváme na čtenáři, ať si utvoří svůj vlastní názor. Jistě by se všechny tyto problémy vyjímaly na jiném poli lépe než je kulturní kalendář, ale stalo se. Ze zkušenosti víme, že žádná polemika není schopna vystihnout pravý stav věcí, málokdo co vyřeší, víme však, že činy jsou tím nejlepším důkazem. Náš orchestr hraje již bezmála 15 let a bude hrát dál — věříme, že i těm 17—18letým, protože hudbou a zpěvem se nedá lhat.

Členové tanečního orchestru J. Jiříčka.

„Dementi“, které nic nedementuje

V naší žurnalistice je v současné době dobrým zvykem, že se otiskují v plném znění dementi těch, kdož se citi poškození zveřejněnými materiály v hromadných sdělovacích prostředcích. Má to ovšem své přísně vyhraněné zákony, že ten nebo ti, kteří dementi podávají, se drží v něm jen těch argumentů, kterými operuje tiskový materiál, proti kterému právě dementi podávají. Dementi, podávaná členy tanečního orchestru J. Jiříčka ani jeden z četných argumentů kurzivky „Pravda o LUT v JKP“ nevyurátilo, takže dementem vlastně není. Jinými slovy prohlášení pisatelů vlastně argumenty a fakta kurzivky uznalo a tím mne podepsaní velmi potěšili, ačkoliv podepření mých argumentů a faktů patrně nebylo jejich úmyslem.

Zásadně je třeba předeslat, že jediným cílem kurzivky bylo podat přesný obraz o situaci v lidové umělecké tvořivosti v JKP a byly v ní zmínka o 8 souborech a kroužcích LUT při JKP, včetně souboru J. Jiříčka. Dále uvádím na pravou míru zdánlivou malichernost, že u podpisu „dementi“ chybí označení — soubor JKP, který doposud ze svých skrovných prostředků soubor nejenom dotuje, ale vykonává pro něj i různé administrativně účetní práce. Podepsanému není známo, že by byly opět obnoveny soukromé kapelnické koncese.

Jak již bylo předesláno, v kurzivě šlo o věc závažnější, psalo se o osmi souborech, ozval se jeden, který však nic nedementuje, poněvadž není také co, nedrží se v kurzivě zveřejněného materiálu, ostouzí, napadá, používá invektiv, takže odpověď souboru se podobá velmi blízce tomu, o čem je v kurzivě řeč — o fejetónu Karla Čapka, v němž jistý anonym užíval urážek a silných slov až po závěr, kdy byl poznán Čapkem v okamžiku, kdy svěřoval svůj další výplod špíny a kalu poštovní schránce, aby si tak vyrovnal svůj oprávněný komplex měřecennosti. I když nejsem Nerudou ani Čapkem, jak o mně a po mně konstatují pisatelé „dementi“, blaží mě vědomí, že se nebudu stejně jako oni zabývat malichernostmi a nebudu také odpovídat na hrubý pytel hrubou záplatou. Je však mou povinností odpovědět na věci zásadní.

V „dementi“ se na různých místech celkem 3krát argumentuje můj honorářem, 2krát jako údajně ušlým a jednou tučným. Tak tyto honoráře mi ani neušly, ani nejsou — podle mého názoru — tučné. Můj honorář je stanoven na základě úředních kvalifikačních přehrávek, stejně jako honoráře signatářů „dementi“. Já osobně jsem se svým spokojen a pokud by pisatelé „dementi“ nebyli spokojeni se svým, je třeba dodat, že ještě zdaleka nedosáhli kvalifikace nejvyšší příčky v rámci LUT a mají možnost při nejbližší příležitosti na základě kvalifikovanějšího výkonu při přehrávce dosáhnout vyšší kvalifikace a tím i honorářů.

A teď k jednotlivým bodům „dementi“:

1. Výroční konference JKP 25. března 1968 byla svolána na základě dispozic nadřízeného odborářského orgánu. ZV ROH n. p. Sigma také vyslal delegáty za pracující Sigmy, aktivně se podílejících na činnosti JKP, schválený seznam delegátů a hostů převzal JKP od ZV ROH. Bude třeba ještě později rozebrat definici lži, tj. pronášení vědomých nepravd. V tomto případě je pouze poněkud podivně tvrzení, že nikdo ze signatářů nebyl pozván. Umělecký šéf orchestru Divadla písničků B. Ludmila přece také „dementi“ podepsal, že? To již zapomněl, že na prezenní listině výroční konference je podepsán a na ní byl? Pokud vím, byli na ní také další vedoucí hudeb Rudolf Klivar a František Juráč. Pisatelé „dementi“, máte pojem o serióznosti?

Signatáři dále v tomto bodě píšou o „určitém podniku“. Tento „určitý podnik“ v červenci nebo v srpnu minulého roku bylo rozloučení s účastníky Mezinárodního vysokoškolského tábora ze 17 států a tři světadílů. Bez ohledu, že tato 1½ roku stará záležitost je typickou ukázkou, že tato věc do „dementi“ nepatří, je třeba konstatovat, že tehdejší můj postup, s přihlednutím k okamžité svízelné situaci, byl dodatečně schválen starým ZV ROH. Dále je třeba dodat, že tak významnou akcí na úseku společenské zábavy JKP od té doby ještě nekonal a jistě tak brzy také konat nebude.

2. V „dementi“ se hovoří o zneužití návštěvníků, kteří dojednoho (počet podpisů odpovídá proslulým vstupenkám), podepsali protest, který (doplývá podepsaný) dostal ZV ROH v opise na vědomí a ne proto, aby řešil problémy, za které (a to dementitáři napsali opravdu krásně) jsem placený já. Jaká byla tehdy v sále atmosféra, to poví čtenáři nejlépe zveřejněná oně petice, přičemž je třeba se zamyslet nad tvrzením dementitátorů, zda by bylo vůbec možné během několika okamžiků zneužít půldruhé stovky návštěvníků, jejichž podpisy jsou přece de facto sturžením svobodné vůle. (Na str. 10 kopie protestu.)

3. Cituji první větu: „Divadlo písničků, jehož Vy jste konferenciérem a režisérem (podotýkám, že jen mluveného slova), má skutečně dobrou úroveň, ovšem jen díky hudbě a zpěvu.“ A rázem jsme u kořeně věci. Divadlo je chrámem umění a v názvu se píše s velkým D. A tady došlo k velkému neorozumění nebo nepochopení u členů doprovodného tělesa Divadlo je proto divadlem, že jeho název pochází od slova divati se. Kdyby byla analogie na slovo slyšeti, tak by se muselo jmenovat Sluchadlo. Členové doprovodného tělesa, které je v divadle nikoliv prooraťe, se patrně domnívají, že dominující složky by neměly být divadelní a zpěvácké a v každém případě přeocivil význam svého působení v Divadle. Režisér hudební části B. Ludmila mi vřelal nešlívý rozvrh na deko-rační a světelné efekty při hudebních a zpěváckých číslech, ovšem ani jedno ani druhé nikdy nerealizoval. Na plakátech jsou uvedeny dvě tanečnice, tančí jedna a evoluce není řádně připravena, neboť prof. B. Relský tragicky zahynul před premiérou. Na plakátech je jmenován P. Čepický jako autor výpravy a výprava není žádná. Pro nezáměr hudebníků a zvukového technika nebylo možno realizovat nahrání divadelního prologu, nebylo možno zařadit krátké satirické výstupy. Tolik k vlastnímu, jistě ne příliš skromnému ocerení pisatelů „dementi“, že Divadlo písničků má jen díky jim dobrou úroveň. Za dané situace je třeba konstatovat, že to Divadlo vůbec není, pokud i nařálé (o tom totiž nevím) vyvíjí se činnost pod označením Divadla a bez divadelních prvků, znamená to, že členové souboru mají malou úctu k Divadlu jako takovému. Je třeba upozornit na závažný rozpor „dementi“ v bodě 3. a bodě 4. V bodě 3. se přiznává, že JKP přispěl (jen během letošního roku) Divadlu písničků 4.760 Kčs (ve skutečnosti je to však 9 666,40 Kčs, přičemž notový materiál za částku 1.796,60 je používán jak „jiráčkovci“, tak orchestrem Divadla písničků) a v bodě 4. se argumentuje tak, že to na čtenáře působí dojmem, že JKP preferuje beat (kterému mohl dát

jen košile) před ostatními hudebními, které (cituji) „neobdržely žádný hudební nástroj a jejich drobné požadavky...“ a dále „aby si napřed vydělali a pak měli požadavky.“ Působí na mne velmi nedobře toto konstatování, které je pro signatáře „dementi“ typické. Máte vůbec schopnost pro objektivnost, pánové? Hrajete ve dvou tanečních ze čtyř, které JKP pořádá, urgovali jste velmi vehementně, abyste mohli hrát (jistě ne k vůli honorářům) ve třech tanečních kursech, i když JKP má celkem 5 hudeb. Ano, dalo by se dokonce konstatovat, že se měří skutečně nespravedlivě a beatruční a orchestr JKP F. Juráče jsou poškozováni. Kupodivu si však obyčejně stěžujete na poškozování vy. A pak — domníváte se, že částka 9.666,40 Kčs, což je stav od 1. ledna do 31. srpna, tedy za 8 měsíců, je pro JKP drobným požadavkem?

Stále tradované a záměrně rozšiřované tvrzení, že jsem si za peníze JKP přidil oblek, je žalovatelnou urážkou a vědomě provádění nepravdy (to je definice lži, pánové!). Je mou povinností za dané situace se ohradit, že se nejedná o oblek, ale o kostým z levné dámské šatovky, určený pro tři různé účely, především však do chystaného divadelního představení a pak, že tento kostým si nevyžádal nákladu 1.400 Kčs, jak piší „dementátoři“, ale pouze 390 Kčs za 3 m dámské šatovky a 450 Kčs za ušití. Je mi smutno z neserióznosti pisatelů „dementi“. Návštěvnost 25 diváků při své produkci souborů příznává, je třeba dodat, že JKP pořádá na začátku roku pravidelně akce „Čtvrtky patří mladým“ a jiné čtvrtky (to dodávám sám) při produkcích jiných souborů, byly navštíveny více než pětinašobně. K návštěvnickým úspěchům v Sokolovně „jiříčkovcům“ blahopřeji, škoda, že pod střechou svého zřizovatele takových úspěchů nedosáhli.

Závěrem: Byl jsem opravdu potěšen ohlasem své kurzivky u některých čtenářů, kteří mi tlumočili, že se jim tak dostalo vyčerpávajícího bilančního přehledu o stavu LUT v JKP. A o to v kurzivě především šlo, v tom bylo její těžiště. Pisatelé „dementi“ si vyloupili okrajový problém, přidali trochu skandalizující omáčky a ušlo jim jádro věci. Budiž. Zda je jejich reakce seriózní, to nechtě posoudí čtenář sám. Plně souhlasím se závěrem „dementi“, že tato polemika není vhodná pro Kulturní kalendář. Mám však plně právo a povinnost se k takovému „dementi“ vyjádřit. Pokud ještě mezi vedením JKP a souborem JKP J. Jiříčka jsou ještě k řešení problémy, zvu zástupce souboru do kanceláře JKP. Věřím, že „rozhovor, zajmající obě strany“ bude po odstupu času oproštěn všech inaktivit, neboť v opačném případě bych mohl svému příštivému návštěvníku zapůjčit před uskutečněním návštěvy starou sice, ale doposud stále potřebnou útlou knížku Gutha-Jarkovského o pravidlech společenského chování. VÁCLAV ŠKUPA

Kdo je Neffův Jan Born?

V poslední době zaujal naši veřejnost televizní seriál podle románové pentologie Vladimíra Neffa. Hned v prvním díle — Sňatky z rozumu — se diváci seznámili s mladým, podnikavým obchodníkem Janem Bornem. Ale asi jen málo čtenářů Neffova románu a televizních diváků si uvědomila, kdo se ve skutečnosti za touto postavou skrývá. A přece stačí zalistovat v „Knize o Lipniku nad Bečvou“, vydanou k 700. výročí města v roce 1965 a přečíst si stať Jaroslava Kanyzy Báseň a pravda. Tam se čtenář může přesvědčit o tom, že předlohou pro románovou a tedy nyní i filmovou postavu Jana Borna nebyl Vladimír Neffovi nikdo jiný než jeho děd Jan Neff, rodák z Lipníka n. B. a potom zakladatel galantního obchodu v Praze, kam přišel po letech učení a kupecké i účetnické praxe ve Vídni. V Praze se stal velmi brzy členem i podporovatelem řady národních

spolků. Ve svém domě shromažďoval umělce i politiky, vědce i praktiky, národohospodáře i spisovatele a při jejich hovorech se rodily mnohé podněty pro náš národní zápas v minulém století.

Jan Neff si uchovával stále blízký vztah k rodnému Lipníku. Dosud zdobí vchod do bývalé Neffovy vily (proti dnešnímu závodu Polygrafia) v Lipníku vlastenecký nápis U českomoravských bratří a reliéfy J. Husa a J. Žižky. A zde se také v době Neffových prázdninových pobytů soustřeďovalo mnoho hostů, mezi jinými např. básník Fr. Táborský, rodák z Bystřice pod Host., náčelník pražského Sokola J. Vaníček, členka Národního divadla Ot Sklenářová-Malá, skladatel Josef Suk s celým Českým kvartetem aj. Lipník také vědčí Janu Neffovi za mnohou podporu českých zájmů: pro české školní děti založil zvláštní nadaci a přímo královským darem čtyřiceti tisíc korun umožnil založení české reálky r. 1895, pro kterou opatřil i mnoho pomůcek pro vybavení kabinetů. Jan Neff se jistě také podílel na věnování základního kamene z Helfštýna do základů Národního divadla před sto lety. Pro rozvoj poezie na Moravě poskytl nový impuls vypsáním literární ceny za nejlepší moravskou báseň. Laureátem této ceny se stal Frant. Táborský.

Zvláštní pozornosti zasluhuje Neffův vztah k Antonínu Dvořákovi. Stal se nejen iniciátorem vzniku Moravských dvojzpěvů, ale i velmi účinným Dvořákovým mecenášem. A také v Lipníku n. B. měly Moravské dvojzpěvy v r. 1877 za osobního řízení Dvořákova veřejnou premiéru.

Hřbitov v Lipníku n. B. je konečně také místem posledního odpočinku Jana Neffa, vlastence, mecenáše, žijícího dosud pod jménem Jana Borna v díle Vladimíra Neffa.

LN

Pořady Klubu důchodců v Hranicích v prosinci 1968

Začátek všech pořadů v 15 hodin.

Středa 4. prosince 1968:

50 let čs. humoru.

Hovoří ředitelka Městské lidové knihovny J. Jesenská. — Klubovna, Náspy.

Středa 11. prosince 1968:

Babička.

Film podle povídky Boženy Němcové. Sál JKP — TUNEL.

Středa 18. prosince 1968:

Hudebně literární beseda studujících střední lesnické školy.
Řídí prof. Václav Dragoun. Sál JKP — TUNEL.

Pondělí 23. prosince 1968:

Vánoční beseda.

Účinkují profesori ostravské konzervatoře. Vede prof. Iva Pavlova. Sál JKP — TUNEL.

Pondělí 30. prosince 1968:

Silvestrovské pásmo humoru a hudby.

Veselé scénky a monology našich nejlepších komiků se zábavnou hudbou. Klubovna, Náspsy.

Úterý 31. prosince 1968:

Zájezd do Nového divadla v Olomouci na operetu Žebravý student.

Odjezd ve 13 hodin od hotelu Brno.

PROGRAMY KIN NA MĚSÍC PROSINEC 1968

KINO SVĚT

1.— 2. 12.	Únos panen — Rumunsko — mládež ano
3.— 5. 12.	Džingischán — USA — mládež ne
6.— 9. 12.	K věci miláčku — NSR — mládež ne
10.—12. 12.	Hrom do toho — Francie — mládež ne
13.—19. 12.	10 malých černoušků — Anglie — mládež ne
20.—23. 12.	Nejlepší ženská mého života — ČSSR — mládež ne
25.—31. 12.	Sladký pták mládí — USA — mládež ne

KINO OKO

1.— 2. 12.	Krásné prázdniny — Rumunsko — mládež ano
3 — 5. 12.	Peníze nebo život — ČSSR — mládež ano
6.— 9. 12.	Indiánské léto aneb Kanadou pro nic za nic — ČSSR — mládež ano
10.—11. 12.	Anton Špelec ostrostřelec — ČSSR — mládež ano
12. 12.	Za zavřenými dveřmi — Anglie — představení FK
13.—16. 12.	Vánoce s Alžbětou — ČSSR — mládež ne
17.—19. 12.	Řeka čaruje — ČSSR — mládež ano
20.—26. 12.	Šestnáctiletá — Rakousko — mládež ne
27.—31. 12.	Přátelé Kopretiny — Francie — mládež ano

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI

7. 12.	Objev na Štrapaté hůrce — ČSSR
14. 12.	Filosofská historie — ČSSR
21. 12.	Sindbádova dobrodružství — Japonsko
29. 12.	Vinneton — NSR

■ Změna programu vyhražena.

Pořady v JKP v měsíci prosinci 1968

Neděle 1. prosince — Dům mládeže - TUNEL

V 10 hodin v předplatném skupiny D — barva červená a v 15 hodin mimo předplatné.

B. Zelenka — E. Zámeš:

ELCE — PELCE DO PEKELCE v provedení Maňáskového divadla Jednotného klubu pracujících.

Neděle 1. prosince od 19 do 23 hod. — Sál JKP Hranice

Akce Klubu mladých — Kaktus.

TANČÍME S NOVÝM BEATEM,

a to se skupinou TEAP z Lipníku nad Bečvou, s kterou se střídá skupina PAUL'S CRARECROUWS se zpěvákem Pavlem NEPALOU. — Konferuje Slávek Š k a p a.

Středa 4. prosince od 19.30 hod. — Sál LŠU Hranice

I. klubový večer Kruhu přátel hudby
„Z DOMOVINY“ — pásmo hudby a veršů.

Neděle 8. prosince od 19 hod. do 23 hod. — Sál JKP Hranice

Akce Klubu mladých — Kaktus.

BEAT A VESELÁ SOUTĚŽ.

K tanci a k poslechu hrají dva beaty: TEAP a PAUL'S CRARECROUWS se zpěvákem Pavlem NEPALOU. — Konferuje Slávek Š k a p a.

Středa 11. prosince od 19.30 hod. — Sál JKP Hranice

IV. představení skupiny B — barva modrá.
Saul O'Hara:

„OŽENIT SE TO JE VŽDYCKY RISIKO.“

Detektivní komedie o tom, jak jeden vrah doběhl druhého, o dobrém srdci slečny Doddové a jejich zamířovaných schovankách, o chytrosti dvou mladých mužů a posledním úspěchu inspektora Campbella, zhlédnete v nastudování Severomoravského divadla v Šumperku.

Neděle 15. prosince — Dům mládeže - TUNEL

V 10 hod a v 15 hod. představení Maňáskového divadla JKP — Mimo předplatné.

VÁNOČNÍ ROMANCE a TŘI SNĚHULÁCI.

Neděle 15. prosince od 19 hod. do 23 hod. — Sál JKP Hranice

Akce Klubu mladých — Kaktus.

K tanci a k poslechu hrají dva beaty: TEAP a PAUL'S CRARECROUWS se zpěvákem Pavlem NEPALOU. — Konferuje Slávek Š k a p a.

Neděle 22. prosince od 19 hod. do 23 hod. — Sál JKP Hranice

Akce Klubu mladých — Kaktus.

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ ...

K tanci a k poslechu hrají dva beaty: TEAP a PAUL'S
CRARECROUWS se zpěvákem Pavlem NEPALOU.
Konferuje Slávek Š k a p a.

Kolektiv zaměstnanců Jednotného klubu pracujících děkuje všem svým návštěvníkům za přízeň, prokázanou v roce 1968 opravdu krásnými návštěvami na všechny kulturní akce a přeje svým příznivcům, divákům, frekventantům všech kursů, členům souboru LUT a především všem hranickým občanům hodně úspěchů v roce 1969.

Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské
tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz 11.

Odpovědný redaktor: Václav Škapa, reg. číslo RM 49. — Cena Kčs 1,—.

Změna pořadů, uvedených v kulturním kalendáři, vyhrazena.